

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bluroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Mare este credința ta, fie ție pecum voiești.

Credința nestrămutată a Hananiencii a avut ca rezultat fericit vindecarea minunată a ficei ei îndrăcită. Acest fapt trebuie să ne pună pe gânduri în ce privește credința noastră, care pare, că deloc nu se poate asemăna cu credința tare a Hananiencii, care nu a dat îndărăt nici în fața refuzului categoric al lui Isus. Nouă ne lipsește această credință, de aceea sunt atât de mulți, cari parcă dorm, trăiesc viața lor neroditoare ca niște somnambuli.

Ce însemnează credința mea? Că vreau să trăiesc prin Hristos.

Cunoaștem lumea, vedem, câte necazuri are de suportat omul în ea. Fiul lumii pentru toate durerile sale în distracții neroade — de multe ori chiar păcătoase — caută leac vindecător. Și dacă nu găsește vindecare totală, de multe ori află ușurare. Acel care în Hristos trăiește, unde va găsi acest leac vindecător? Apostolul recomandă: purtați numele lui Isus, pentru că El este puterea aceea, care pe cei căzuți îi ridică și îi sprijinește.

Credința în Isus a adus împreună cu mângâierea Hananiencii și vindecarea ficei ei, aceea mângâiere și vindecare o vom găsi și noi crezând în Isus.

A trăi prin Hristos și a muncii pentru El, iată credința noastră!

Dacă dorim aceasta credință, El ni o și dă. Ne întreabă: fiul meu, pentru ce nu te încrezi în mine? Pentru ce mă părăsești? Pentru ce ceri dela alții sfat, când știi, că: *Eu sunt calea, adevărul și viața?* Să mă crezi, că celce în urma mea umblă, nu merge în întunec!

Așadar Isus este învățătorul vieții, deci și învățătorul meu. De aceea de altul nu voi asculta. Pentru ce să ascult de altul de vremece fără Isus am pierdut totul; am pierdut știința și morala, sufletul și puterea; credința în om și în viață; în patrie și familie!

Isuse, scapă-mă de pierirea sufletească, pentru că dacă viața nu este altceva, decât muncă, corvoadă nesfârșită, o luptă neîncetată contra foamei, atunci niciodată nu vom găsi leac vindecător sufletului nostru bolnav.

Dar în viforul plângător al vieții noastre Isus Domnul își întinde cătră noi brațele sale, ne atinge și ne liniștește: necredinciosule, vezi, că fără de Mine ești pierdut, ești neputincios, te ofilești dacă nu Eu sunt soarele tău, dacă nu ai credință; vino dar în urma mea. Crede, iubeste-mă și vei auzi glasul meu: credința te-a mântuit.

Sf. Ioan Bosco.

Mireasa lui Hristos — Biserica catolică — a avut în toate timpurile fii credincioși cari au urmat cu stricteță învățăturile Ei dumnezeiești, fii, pe cari Biserica i-a ridicat la cinstea altarelor, recunoscându-i de sfinți, după ce — printr'o amănunțită cercetare — a constatat practicarea virtuților în grad eroic și după ce a verificat de adevărate minunile salvărilor prin mijlocirea lor, după moarte.

Unul dintre acei mulți ascultători ai cuvântului Domnului a fost Ioan Bosco, cunoscut și devenit atât de popular în Italia și restul lumii catolice. Don Bosco. Născut la 16 August 1815, în satul Becchi, aproape de orașul Turin — Italia, — din familie de țărani săraci, a rămas de mic, orfan de tată și așa a trebuit să facă pe paznicul vitelor pe imășul comunal; când a ajuns mai măricel a trebuit să ia lumea'n cap, pentru a găsi o existență. Dar ori unde se ducea, dădea dovadă de o pietate rară și câștiga încrederea tuturor. În timpul liber n'a uitat să se învețe să citească, și apoi singur să se pregătească la limba latină, nădăjduind să poată intra cândva, în ore-un seminar clerical.

Providența divină, care a fost îngrijitoarea lui în tot cursul vieții, așa a întocmit lucrurile încât, tânărul Ion Bosco, înzestrat cu o strălucită inteligență, după ce a făcut dovadă că are cunoștințele necesare, în

toamna, anului 1835 a fost primit elev al Marelui Seminar din Turin. După o intensă pregătire spirituală, teologică și filosofică, în anul 1841 a primit ordiul sacru al preoției, dorit atât de mult. Având de model pe sf. Francisc de Sales, a pornit plin de entuziasm și încredere — la muncă alegându și ca teren de activitate tineretul pe care voia să-l învețe cele ale religiei, și aproapele în general, pe care voia să-l ajutoreze. O rodnică activitate a verificat avântul său: a ridicat biserici, a deschis azile pentru bătrâni, spitale, școli și ateliere pentru tineret, având număr restrâns de colaboratori, și ajutorul material al Providenței. — Dar, nici scrisul n'a fost neglijat de Bosco; mai întâi, pentru nevoia sa și a elevilor săi, a scris mai multe manuale didactice și pedagogice — domeniu în care a trasat drumuri cu totul noi, — iar mai târziu văzând o nevoie strigătoare a zilei, a inaugurat — în Italia — apostolatul prin presă. Pe lângă toate acestea, Don Bosco mai era un eminent orator, și renumele său trecuse demult granițele Italiei; ca urmare a fost invitat în mai multe țări să predice. Șederea lui în capitala Franței, care l-a avut oaspe timp de 4 luni, a fost o adevărată sărbătoare pentru Franța, iar predicile lui sau bucurat de un auditor ne mai văzut numeros.

Dar, gândul său sfânt se îndrepta către multele popoare

neîncreștinate încă, din Asia, Africa și America. Biografia lui Don Bosco, spun că el oridecâteori privea harta vre-unuia din aceste continente, plângea cu hohote, căci se gândea la mulțimile ce sunt încă departe de lumina—Hristos. Din dorul lui misionar a izvorât ordiul călugăresc al „Salesienilor” (după sf. Francis de Sales — patronul și modelul său) și o Congregație de surori, pentru a căror aprobare o fost în repetate rânduri la Roma, fiind primit în audiență chiar și de vicarul lui Hristos Papa Piu IX. și urmașul său Leon XIII. cari i au arătat toată bunăvoința și părintească grijă.

Primii săi discipoli din ordiul „Salesienilor” au plecat spre îndepărtata „Țară a Focului” aproape de Polul Sudic, unde au desfășurat o activitate foarte bogată. Grație avântului care l-a luat, ordiul s'a văzut asaltat de tot mai multe cereri de primire, din partea acelor cari doriau să servească lui Isus, putând astfel să lucreze tot mai intens, și să se mențină până în zilele noastre. Numeroasele așezăminte, și triburile evanghelizate de ucenicii lui Don Bosco, ne dovedesc această îndeajuns.

După o muncă încordată și desfășurată pe terenuri atât de variate la vârsta de 73 de ani Don Bosco s'a îmbolnăvit și în scurtă vreme și a dat obștescul sfârșit, în ziua de 31 Ianuarie 1888.

Cu 2 ani mai târziu se deschise procesul canonic, care durează șapte ani — până la

1897 — pentruca apoi, alți 10 ani să se scurgă, până ce Papa Piu X. îi conferă titlu de „Venerabil”. Apoi a început procesul apostolic care a durat 20 de ani, în urma căruia, Papa Piu XI. prin Decretul Său din 2 Iunie 1929, l-a ridicat la cinstea altarelor, recunoscându-l de Sfânt.

Se împlinesc în 31 Ianuarie a. c. 50 de ani dela moartea lui Don Bosco, și în întreaga lume catolică, acest eveniment va fi sărbătorit cu toată căldura sufletească, ieșită din inimile acelor cari admiră opera măreață, pe care a desfășurat-o (și o desfășoară și azi, prin ordul său), micul păstor din Becchi.

Contrar proverbului evanghelic, el a fost profet în țara sa și a secerat în câmpul pe pe care el l-a semănat cu sămânța dragostei lui Hristos și a deaproapelui. S'a spus că un sfânt este un dar pe care cerul îl face pământului, și acesta a fost și Don Bosco pentru timpurile în cari a trăit, timpurile prezente și cari vor urma. Să cerem deci, prin intervenția lui, ajutorul lui Dumnezeu în toate necazurile!

Petru Bologna

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

„Taie popa limba!”

Mâncând dela notele marginale pe care gazeta blăjană „Unirea” No. 3—1938, le face scrisorii —circulare trimisă tuturor ierarhilor creștini ai țării — de către Dl ministru al Cultelor și Artelor, — vom încresta aci un fapt pe cât de neromânesc, pe atât de condamtabil.

Spune acea scrisoare circulară: „Vom avea în acelaș timp neînteruptă sollicitudine pentru toate celelalte biserici creștine, pentruca împreună să ne apropiem de idealul regenerării morale a tuturor, fiilor credincioși în Hristos, ai scumpei noastre Țări”. La această promisiune, confrății dela „Unirea” constată că Dl ministru „Ne-a uitat cu totul pe noi, uniții”. Da și ba! Da, întrucât tratând despre Biserica Națională — la singular — înțelege pe cea ortodoxă (cu toate că și cea română-unită e recunoscută de Constituție, ca biserică națională!) și ba, întrucât n'au întârziat semnele sollicitudinei promise „pentruca să ne apropiem — împreună — de idealul regenerării morale a tuturor fiilor... scumpei noastre Țări”. Și încă ce frumoase, ce promițătoare semne!... „Dumineca” organ săptămânal de propagandă religioasă și morală, intrat într'al 15-an al existenței sale, care în tot atâți ani, a luptat pentru menținerea la un nivel cât mai ridicat, a sentimentului moral în poporul român maramureșan, are păcatul de a fi o gazetă scrisă în spirit și de oameni greco-catolici. Datorită acestui fapt, „Dumineca” s'a văzut forțecată de censură. (Vezi No. 3—16 Ian. 938). Sigur că n'a fost pe placul vre-unei persoane simandicoase ortodoxe și gata baiul! Că s'a spus sau nu adevărul, nu imoportă! Destul că n'a fost pe placul celor mari și mai ales tari.

În legătură cu censura, îmi reamintesc de recentul interviu pe care reprezentantul ziarului englez „Daily Herald” l-a avut cu M. S. Regele Carol II. Ziaristul întrebându-L despre censura presei M. S. Regele a spus printre altele: „N'o aprob în principiu, dar uneori e necesară”. Va să zică, uneori e necesară! Ei bine, fost-a necesară ciopârțirea „Duminecii” de către foarfecile censurei? Probabil că da-odată ce a fost censurată, numai cât necesitatea n'a reclamat-o vre-un interes de stat, căci atât colaboratorii gazetei, cât și toți fiii bisericii române-unite, învață să fie și sunt buni români, dar a reclamat ciopârțirea „Duminecii” numai interesele ortodoxe, cari s'au văzut demascate printr'un articol: „Încă ceva...”. Simplu ca bună-ziua! Censurarea s'a făcut pentrucă acel articol nu convenia ortodoxiei. Și de când — mă rog frumos, — censura s'a pus în serviciul ortodoxiei, pe când broșurile sectelor pocăite, circulă nestânjenite de nimeni, prin satele maramureșene?

Dar metode de acestea, au mai fost întrebuințate și în trecutul îndepărlat al neamului nostru. Dovadă că istoria se repetă... Atunci, tot ortodoxia, încerca să scoată din sufletul Românilor, iubirea pentru limba românească și întocmirea ei cu cea sârbească sau bulgărească. Iată un exemplu:

Reproducând din „Uricariul” III p. 107, al Episcopului Melchisedek, istoricul A. D. Xenopol, fost profesor universitar și membru al Academiei Române, comentează o tradiție găsită în cartea: „Tarstvenica” (Buda, 1844). Se spune, anume, că după moartea lui Ioan, patriarh bulgar, împăratul Asan, a chemat pe Teofilact, ca patriarh al Târnavei. Teofilact a invitat pe împăratul Asan, să treacă în Vlahia să o cucerească și s’o curețe de eresul latin, ce pe atunci domnia în Vlahia și Asan a ascultat, a supus amândouă Vlahiile „și tu silit pe Vlahi, care până atunci citeau în limba latină, să țese mărturisirea romană și să nu citească în limba latină, ci în cea bulgară și a poruncit că celui ce va citi în limba latină să i se taie limba, și de atunci Vlahii au început a citi bulgărește”. (Vezi: A. D. Xenopol, în „Istoria Românilor din Dacia-Trafană” vol. I. Iași 1888, pag. 452—4)

Abstrăgând de faptul că e deplasat evenimentul scoaterii —prin violență— a creștinismului roman, și înlocuirea lui cu creștinismul bulgar, întrucât s’a întâmplat sub regele Boris—Bogor, sau sub urmașul acestuia Simeon, cu mult înainte de împăratul Asan zic abstrăgând de acest anacronism, un fapt rămâne cert: violența de care s’a servit „sfântul” Teofilact patriarh ortodox, pentru scoaterea limbii române, din uzul comun. Această violență a făcut atâta rău Românilor, încât se mai găsește și azi, în limbajul popular o urmă vizibilă despre ea. Căci ce este acel „taie popa limba”, cu care se mai sperie și azi copiii dela țară, ca să fie buni? Ce este altceva, decât reminiscența tristă, a unor siluri de conștiință, ce-și arată — acum după trecerea atâtor veacuri — tendința de a fi reluate.

Așadar, istoria se repetă! Atunci ortodoxia vroia să scoată limba românească din uzul poporului român, iar azi, aceeaș ortodoxie, vrea să scoată credința catolică (ce-i drept amorțită în cursul celor 600 ani, 1054—1700.) din sufletul poporului maramureșan! Tendința e aceeaș. Metodele? Cu nimic mai uman ultimul decât primul!

După toate acestea, trebuie să fii ortodox, ca să pricep cum ar veni, adică, apropierea împreună, de idealul regenerării morale... și totuși să „tai limba” și să împiedeci pe cel cu care vrei să înaintezi împreună; zic, ca să pricepi așa ceva, trebuie să fii ortodox, altfel nu merge!

Dacă asta nseamnă „neîntrerupta sollicitudine” promisă de D. ministru al Cultelor și Artelor, atunci mai bine o vrem „întreruptă”, căci halal de așa sollicitudine!

Cuvinte înțelepte.

1. Acela să se teamă de moarte, care nu vrea să meargă la Iesus. sf. Ciprian.

2. Gândească lumea ce-o

vrea despre tine, de vreme ce conștiința ta nu-ți impută nimic față de Dumnezeu, față de aproapele și față de tine însuși. cf. Augustin.

3 Pentru un adevărat creștin, lumea este o'nchisoare, iar singurătatea un paradis. sf. Ieronim.

4 Singurătatea trupului fără cea a sufletului, nu folosește la nimic. sf. Grigore.

5. Lumea-i rea și tu omule o iubești ce-ai face dacă lumea ar fi bună? Sigur că ai urf-o! sf. Augustin.

6. Mărturia vieții este cu mult mai puternică decât a vorbei; atunci când limba tace, actele vorbesc. sf. Ciprian.

7. Noi ne trădăm pe noi înșine, făcând lucruri cari nu ne vor putea urma în viața cealaltă. sf. Ioan gură de aur.

8 Tot ce acum e surăzător și dulce devine amar, îndată ce te gândești la focul veșnic al iadului. sf. Grigore.

9. Ceea ce este într'adevăr mareș este a fi creștin și nu a părea creștin. sf. Ieronim.

10. De cunoști puțin pe Dumnezeu i-L iubești puțin. sf. Augustin.

Un Episcop erou. Mult s'a scris în gazete mai săptămânile trecute despre asedierea orașului Teruel din Spania. Orașul timp îndelungat a fost apărat cu vitejie de armatele naționaliste. Episcopul acestui oraș, ANSELM POLANCO chiar și în timpul atacurilor care au durat 14 zile, a rămas în palatul său, înfruntând cu vitejie toate neajunsurile unei asemenea situații. În decursul acestor zile grele Episcopul Polanco a eșuat armatele naționaliste purtând celor răniți mângăierile sf. Bisericii. În ziua primului atac generalul Franco l-a întrebat printr'un curier dacă nu dorește să părăsească orașul asediat; Episcopul însă a refuzat favorul oferit și a rămas în mijlocul poporului său și în apropierea catedralei sale.

Nouii descălecători. O armată întreagă de oameni noi a inundat Maramureșul străbun. Oamenii cei noi poartă păr lung și rasă, figura lor este strălucitoare purtând pecetea înaltei misiuni: „recucerirea fiilor rățăciți în meteahna uniației.“ Plecat-au toți aceștia din „țara fagilor“ blânzi, la porunca marelui comandant, care asemenea unui Napoleon, în modul cel mai rapid — în douăzeci de luni, din care au trecut aproape două — vrea să cucerească țara spirituală a vechilor descălecători. Patrurile de recunoaștere cutreeră văile și văgăunile cele mai ascunse ale Maramureșului. Cuvinte inspirate de „duhul blândețelor“ făgăduiesc sare și mare celor slabi. Așa au ajuns aceste avantposturi chiar în mijlocul țăranilor din peri-

fertiile Sighetului, unde nu caută decât câte 20 familii, pentru cari sunt gata să înființeze pe loc o școală, în care s'ar înființa pe loc și o capelă, ca „bieții“ oameni să aibă unde să se roage lui Dumnezeu. Noroc, că „bieții“ oameni sunt cu minte și nu se lasă ușor ademeniți. Așa se vede, că descălecătorii nu au fost primiți cu entuziasmul, la care se așteptau. Unul dintre acești noui descălecători a rățăcit chiar în biserica noastră, pe loc a și început un atac folosindu-se de puternicile arme ce le avea la îndemână: și iată numai așa din senin cei câți va credincioși în modul cel mai gratuit au ajuns în posesiunea fericită a mai multor exemplare din „Vămile Văzduhului“. Exemplarele însă — așa cum se cuvine unor buni credin-

cioși — le-au dat preotului lor spre consultare.

Insula Regelui Hristos. Insula King Island, situată în strâmtoarea Bering, între Asia și America, care se ține de Statele Unite ale Americii, a luat numele de *Insula Regelui Hristos*. Toți locuitorii insulei sunt catolici, mulțumită ostenelelor părintelui iezuit Lafontaine care 35 de ani a jertfit pentru propagarea Evangheliei pe aceasta insulă. Părintele *Bernard Hubbard*, supranumit preotul gletsherului, a ridicat pe o înălțime de 300 metri o statuie lui Hristos Rege, care stăpânește insula întreagă. Ce spune oare Rusia, a cărei hotare, prin Siberia, până acolo ajung? În butul celor 28.000 conferințe antireligioase ținute în noaptea de Crăciun, va veni vremea, când Regele Hristos va birui colosul din Moscova, cum o mică petrice a distrus statuia lui Nabuconodor.

Calendar săptămânal.

6—12 Februarie 1938.

6. Dumineca Hananencii

Ap. II. Cor. 6, 16. Evg. Mat. 15, 21—28.

C. Vucol

7. Luni Ep. Partenie † 946

8. Marți Teodor Stratiliat † 319.

9. Mercuri M. Nicifor † 258

10. Joi M. Haralampin

11. Vineri M. Vlasie † 202

12. Sâmbătă Ep. Meletie

La 12 Februarie soarele răsare la 7¹² apune la 17¹⁷ ore.

„Nu vă înjugați într-un acelaș jug cu cei necredincioși, căci ce are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce are lumina cu întunecul? Sau ce unire are Hristos cu Beliar? Sau ce însoțire are biserica lui Dumnezeu cu idolii? Doar voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: „voi locui întru ei, și voi umbla, și voi fi lor Dumnezeu, iar ei îmi vor fi mie popor“. Pentru aceea ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul; și de necurat să nu vă atingeți, și eu vă voi primi pe voi; și eu voi fi vouă tată și voi veți fi mie fii și fete zice Domnul atotputernicul“.

II. Cor. 6, 17—18.